

ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

Public awareness of safety in terms of natural disasters in Bangkok.

เกษรา ศรีธานี¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรไท ชั่วเจริญ²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาระบบป้องกันอัคคีภัยของครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อศึกษาความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร (4) เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร (5) เพื่อศึกษาระบบป้องกันอัคคีภัยของครัวเรือนที่ส่งผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีครัวเรือนอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test, One-Way ANOVA และ Multiple Regression Analysis

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบระดับความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่แตกต่างกัน และระบบป้องกันอัคคีภัยส่งผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ระบบป้องกันอัคคีภัย, ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย

1. นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ABSTRACT

The objectives of this research are: (1) to study the personal factors of the population in Bangkok, (2) to examine the disaster preparedness system of households in Bangkok, (3) to explore the awareness of disaster safety among the population in Bangkok, (4) to compare the awareness of disaster safety among the population in Bangkok, (5) to study the disaster preparedness system of households that affects the awareness of disaster safety among the population in Bangkok. The survey is used as a tool to collect data from a sample group of households in Bangkok, totaling 400 individuals. Statistical analyses used for data analysis include t-test, One-Way ANOVA, and Multiple Regression Analysis.

The study found that the overall level of disaster safety awareness among the population in Bangkok is at a moderate level. Comparing the awareness of disaster safety levels among the population in Bangkok based on individual factors, it was found that significant statistical differences exist among people of different genders, ages, occupations, and education levels at a significance level of 0.05. However, the number of family members in households does not differ significantly, and the disaster preparedness system has a statistically significant impact on the awareness of disaster safety among the population in Bangkok at a significance level of 0.05.

Keywords: Disaster preparedness system, Awareness of disaster safety

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประชาชนที่มีความเสี่ยงควรที่จะคำนึงถึงความปลอดภัยทางด้านอัคคีภัยมากที่สุด คือ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ตามสถิติสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ซึ่งสาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่เกิดจากความประมาทจากการใช้ไฟฟ้า การเผาขยะ เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอัคคีภัยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เช่น มีการจัดอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยการดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการบรรเทาทุกข์ ซึ่งประชาชนทุกคนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญเพื่อลดความเสี่ยง ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อทำให้ทราบถึงความตระหนักผู้ถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงและกระจายข่าวสารให้ประชาชนในกรุงเทพมหานครคำนึงถึงความปลอดภัยในด้านอัคคีภัยมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
- 2 เพื่อศึกษาระบบป้องกันอัคคีภัยของครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร
- 3 เพื่อศึกษาความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
- 4 เพื่อเปรียบเทียบระดับความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
- 5 เพื่อศึกษาระบบป้องกันอัคคีภัยของครัวเรือนที่ส่งผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

- 1 ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยที่ต่างกัน
- 2 ระบบป้องกันอัคคีภัยส่งผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น 2 ตัวแปรได้แก่ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว (2) มาตรฐานป้องกันอัคคีภัย ประกอบด้วย มาตรฐานของอาคาร มาตรฐานเส้นทางหนีไฟ มาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัย และมาตรฐานระบบดับเพลิง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ด้านจัดการความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง ความรุนแรงของการเกิดเพลิงไหม้ และโอกาสเสี่ยงของการเกิดเพลิงไหม้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนที่มีครัวเรือนอยู่ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยจำนวนครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร ประมาณ 3,197,865 หลัง ในปี 2565 ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน (ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2566

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้

การสันดาป หรือการเผาไหม้ (COMBUSTION) คือ ปฏิกิริยาเคมี ที่เกิดจากการรวมตัวของเชื้อเพลิงกับออกซิเจน ซึ่งเป็นผลให้เกิดความร้อนและแสงสว่างกับสภาพการเปลี่ยนแปลง

ไฟจะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ3อย่างหรือเรียกว่าทฤษฎีสามเหลี่ยมของไฟคือ

1) เชื้อเพลิง 2) ความร้อน 3) ออกซิเจน

เมื่อเกิดไฟขึ้น และมีการเกิดไฟอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 อย่าง เป็นองค์ประกอบของการลุกไหม้อย่างต่อเนื่องมีผลให้เกิดเพลิงไหม้ เรียก ทฤษฎีปิรามิดของไฟ (Tetrahedron) 1) เชื้อเพลิง 2) ความร้อน 3) ออกซิเจน 4) ปฏิกิริยาลูกโซ่

มาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัย

ได้รับการรวบรวมข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเข้าไว้ด้วยกันที่เหมาะสมต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในกฎหมายเพื่อการป้องกันอันตรายอันเกิดจากไฟที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อดูแลไปตามบริเวณที่มี

เชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้นถ้าการลุกไหม้ที่มีเชื้อเพลิงหนุนเนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมา ความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น สร้างความสูญเสียให้ทรัพย์สินและชีวิต เป็นมาตรฐานในการควบคุมดูแลอาคาร หรือสถานประกอบการนั้นๆ ได้จัดหาหรือเตรียมความพร้อมวิธีป้องกันเหตุ และระงับเหตุเพื่อลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างฉับพลัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความตระหนักรู้ถึงความปลอดภัย

ความตระหนักรู้ (Awareness) เป็นแนวคิดเชิงจิตวิทยา (Psychological Approach) ผสมผสานกับแนวคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior Science) ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความตระหนักไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973 : 54) (อ้างถึงใน อนุสรณ์ กาลดิษฐ, 2548, หน้า 51) ได้อธิบายความตระหนัก หมายถึง การกระทำที่แสดงว่าจำได้ รับรู้ หรือมีความรู้ ซึ่งความตระหนักมีความหมายเหมือนกับความสำนึก (Consciousness)

ความตระหนักเป็นความสำนึก การรับรู้ คิดได้ และความรู้ นั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ดังนั้นความตระหนักจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความรู้ และความรู้จะต้องได้มาจากการสัมผัสจากสิ่งเร้า เมื่อเกิดการรับรู้ (Perceptions) จะนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด การเรียนรู้ และความตระหนัก ตามลำดับ การเรียนรู้และความตระหนักจะนำไปสู่ความพร้อมที่จะแสดงออกถึงการกระทำหรือการแสดงพฤติกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ และระบบดับเพลิงแบบมือถือ

ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm System) เป็นระบบสัญญาณเตือนภัยที่ทำหน้าที่แจ้งเหตุให้คนที่อยู่ในอาคารทราบอย่างรวดเร็วก่อนที่ไฟจะไหม้ลุกลามและแจ้งให้มีการอพยพซึ่งสามารถทำได้ อัตโนมัติ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ เป็นอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในการระงับอัคคีภัยที่ทุกโรงงานอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีการติดตั้ง ถึงแม้โรงงานนั้นๆ จะมีอุปกรณ์เกี่ยวกับการดับเพลิงอื่นๆ เช่น มีการติดตั้งระบบดับเพลิงอัตโนมัติในโรงงานอยู่แล้ว เนื่องจากเครื่องดับเพลิงแบบมือถือมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ ใช้ในการดับเพลิงเบื้องต้น กล่าวคือ เมื่อมีผู้พบเห็นเหตุเพลิงไหม้ขณะเริ่มต้นก็สามารถใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือนี้ทำการดับเพลิงที่กำลังเริ่มดังกล่าได้ในทันที โดยไม่ต้องรอให้เพลิงลุกลามมากขึ้นถึงอีกระดับหนึ่งจนส่งผลให้ระบบ

ดับเพลิงอัตโนมัติทำงาน ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายกับอุปกรณ์หรือทรัพย์สินภายในพื้นที่นั้นๆ ระดับหนึ่งแล้ว การดับเพลิงขณะเริ่มต้นได้สำเร็จอย่างรวดเร็วจะป้องกันการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้

วิธีการดำเนินวิจัย

ประชากรตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง Yamane ซึ่งเป็นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่จะยอมรับได้ว่ามีความเพียงพอจะใช้เป็นตัวแทนของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระบบป้องกันอัคคีภัย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1 หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยทำการตรวจสอบความสอดคล้องแล้วนำผลตรวจสอบมาคำนวณหาดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (item Objective Congruence Index) : IOC โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ

2 หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาจำนวน 40 คน สำหรับแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha ได้เท่ากับ 0.958 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง (มากกว่า 0.80) จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้มาจาก 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1 ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว เช่น หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ การศึกษาอิสระ รวมทั้งค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการศึกษา

2 ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมโดยการสุ่มแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด จากประชาชนที่มีจำนวนครัวเรือนอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้งหมดประมาณ 3,197,865 หลัง ในปี 2565

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 สถิติเชิงพรรณนา อธิบายลักษณะของข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ของแบบสอบถามได้ดังนี้

- 1.1 ค่าร้อยละ เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
- 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลระบบป้องกันอค์คีภัยของครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอค์คีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล

2 สถิติเชิงอนุมาน

- 2.1 การทดสอบ (t - test) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม
- 2.2 การทดสอบ (F - test) ใช้ทดสอบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One – Way - ANOVA) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม ซึ่งมีตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไปหากพบความแตกต่างจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD โดยกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
- 2.3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 ช่วงอายุ 20 – 30 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5

ผลการวิเคราะห์ ระบบป้องกันอค์คีภัยโดยภาพรวม พบว่า มาตรฐานของอาคาร มาตรฐานเส้นทางหนีไฟ มาตรฐานระบบป้องกันอค์คีภัย และมาตรฐานระบบดับเพลิง อยู่ในระดับความสำคัญปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอค์กึภยโดยภาพรวม พบว่า ด้านจัดการความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง ความรุนแรงของการเกิดเพลิงไหม้ และโอกาสเสี่ยงของการเกิดเพลิงไหม้ อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่งงาน รายได้ และระยะเวลาในการทำงาน ที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรที่แตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคล	t	Sig	ผลการทดสอบ
เพศ	1.63	0.10	ไม่แตกต่างกัน
อายุ	4.54	0.00	แตกต่างกัน
อาชีพ	5.31	0.00	แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	10.17	0.00	แตกต่างกัน
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1.61	0.17	ไม่แตกต่างกัน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอค์กึภยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติการวิเคราะห์ (t - test) สำหรับตัวแปรด้านเพศ และใช้สถิติการวิเคราะห์ F - test (One - Way - ANOVA) สำหรับตัวแปรด้าน อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอค์กึภยของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านเพศ และจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่แตกต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอค์กึภยของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้าน อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาแตกต่าง ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ระบบป้องกันอัคคีภัยที่ส่งผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของระบบป้องกันอัคคีภัยส่งผลต่อภาพรวมความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรทำนาย	B	Std. Error	β	t	Sig.
(Constant)	1.96	0.12		16.01	0.00*
1. มาตรฐานของอาคาร	0.13	0.03	0.20	4.13	0.00*
2. มาตรฐานเส้นทางหนีไฟ	0.10	0.03	0.19	3.92	0.00*
3. มาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัย	0.12	0.03	0.22	4.53	0.00*
4. มาตรฐานระบบดับเพลิง	0.03	0.03	0.05	0.99	0.32

R = 0.45 R² = 0.20 Adj R² = 0.19 F = 24.87 Sig = 0.00 Durbin-Watson = 1.80

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระบบป้องกันอัคคีภัยส่งผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.45 แสดงว่าตัวแปรตามและตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน สามารถทำนายความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 20 Adj R² = 0.19 ในอีกร้อยละ 80 ที่เหลือมีสาเหตุมาจากปัจจัยอื่นๆ ส่วนค่า Sig. เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.80 นั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ถือว่าตัวแปรมีความเป็นอิสระต่อกัน Autocorrelation

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้าน อัคคีภัย	ระบบป้องกันอัคคีภัย			
	มาตรฐานของอาคาร	มาตรฐานเส้นทางหนีไฟ	มาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัย	มาตรฐานระบบดับเพลิง
1.ด้านจัดการความปลอดภัย	√	X	√	X
2.ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง	X	√	X	X
3.ความรุนแรงของการเกิดเพลิงไหม้	√	X	√	X
4.โอกาสเสี่ยงของการเกิดเพลิงไหม้	√	√	√	X

หมายเหตุ เครื่องหมาย √ หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐาน

เครื่องหมาย X หมายถึง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษา ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันจะมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยที่แตกต่างกัน พบว่า

1. เพศ : แตกต่างกันจะมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน
2. อายุ : แตกต่างกันจะมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวลลิตา จันทร์งาม (2559)
3. อาชีพ : แตกต่างกันจะมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยในภาพรวมที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คุณกาญจนาพร เรืองหิรัญ (2556)
4. ระดับการศึกษา : แตกต่างกันจะมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยในภาพรวมที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คุณฐิติพร โชติรอด (2560)
5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว : แตกต่างกันจะมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยในภาพรวมที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา ระบบป้องกันอัคคีภัยส่งผลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยของประชาชน
ในกรุงเทพมหานคร พบว่า

ระบบป้องกันอัคคีภัย มาตรฐานของอาคาร มีอิทธิพลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย
ด้านจัดการความปลอดภัย ความรุนแรงของการเกิดเพลิงไหม้ และโอกาสเสี่ยงของการเกิดเพลิงไหม้ ที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระบบป้องกันอัคคีภัย มาตรฐานเส้นทางหนีไฟ มีอิทธิพลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้าน
อัคคีภัย ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง และโอกาสเสี่ยงของการเกิดเพลิงไหม้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05

ระบบป้องกันอัคคีภัย มาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัย มีอิทธิพลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้าน
อัคคีภัย ด้านจัดการความปลอดภัย ความรุนแรงของการเกิดเพลิงไหม้ และโอกาสเสี่ยงของการเกิดเพลิงไหม้ ที่มี
นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ระบบป้องกันอัคคีภัย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ มาตรฐานระบบดับเพลิง ไม่มี
อิทธิพลต่อความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรจัดอบรมแบ่งทีมที่เข้ามาดูแล บำรุงรักษาเพื่อให้ระบบพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา
2. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกคนได้รับรู้ข่าวสาร และมีจัดอบรมในเรื่องการดับเพลิงเบื้องต้น
เพื่อให้สามารถระงับเหตุเพลิงไหม้ได้ทันก่อนเกิดการสูญเสีย และการอพยพหนีไฟ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมของความสำเร็จหลังจากได้นำไปปรับปรุง และปฏิบัติ ซึ่งเป็นการศึกษาในส่วนของ
ความสำเร็จในด้านต่างๆ
2. ควรนำแนวทางการเพิ่มความตระหนักถึงความสำคัญของระบบป้องกันอัคคีภัยไปทำการวิจัยเพื่อ
พัฒนาต่อยอดต่อไป เพื่อเป็นประโยชน์ให้ประชาชนทุกคนเห็นถึงความสำคัญของระบบป้องกันอัคคีภัย
3. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความตระหนักถึงความปลอดภัยของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร โดยนำตัวแปรอื่นที่นอกเหนือจากงานวิจัยครั้งนี้มาทำการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อใช้ข้อมูลในการ
นำไปพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- มาตรฐานระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ของสมาคมวิศวกรรมสถาน แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2. (2562). (EIT Standard 2002-49 หรือมาตรฐาน วสท. 2002-49).
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราโมช เชี่ยวชาญ. (2558). การป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงงานอุตสาหกรรม ตอนที่ 4 เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ญาบุทธ เรืองหิรัญ. (2556). ความตระหนักด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย ละสภาพแวดล้อมในการทำงาน กรณีศึกษาธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่. คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี อาคาร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- อิสราพร จินต์แสวง. (2558). การตระหนักรู้ถึงความปลอดภัยบนเที่ยวบินของผู้โดยสารสายการบินนกแอร์. สถาบันการบินพลเรือนสถาบันสมทบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช ปริสังคหะ. (2564). คู่มือป้องกันและระงับอัคคีภัย สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.